

כניסת השבת – ירושלים 6:48

עלון לפרשת השבוע צאת השבת – ירושלים 8:01. ר"ת 8:39

פרשת שופטים - אלול! (תשפ"ו)

עבודת חודש אלול

"שופטים ושופטים תתן לך בכל שערך" וגו' (טז, יח). מובא בספר יצירה (פרק ד, יב) "יש שבעה שערים בנפש האדם, שתי עינים, שתי אוזניים, שני נקבי האף והפה" עכ"ל.

ועל זה פירש השל"ה הק', "שופטים ושופטים תתן לך - לעצמך, שהאדם צריך לשים על עצמו שופטים ושופטים על שבעה השערים הנ"ל, וישפוט וישמור את עצמו תמיד שלא יהיה בו שום עבירה ועוון ויהיה תמיד בקדושה ובטהרה עכ"ל. ומבאר ב"לב אליהו", מי הוא אותו שופט ושופט? הוא הנשמה - נשמת חיים, צלם אלוקים שבו, שישליט על הגוף, שהם שומרים על שבעת השערים "אשר לך". וזו היא עבודת חודש אלול, להשליט על עצמו את נשמת חיים ויראת שמים, שהם אלו שיכונו את כל פעולותיו, והאדם יהיה השופט והשומר של עצמו. ועל ידי כך שישמור וישים שופטים ושופטים על שבעת השערים שיש לו, וישגיח על עצמו שלא יחטא, אז יגרום "ושפטו את העם משפט צדק", שעל ידי כך הוא מכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות. וידוע בשם הספרים הק', שכשאדם עומד בנסיון, באותה שעה יכול הוא להתפלל ולבקש מן השמים, ויענה בזכות שהתגבר על היצר ושמר את השערים בקדושה ובטהרה.

"אלול" זה מתכונת להכניס הנשמה לגוף, הנשמה רוצה להיכנס לגוף, אצל הרשעים הגוף הוא בעל הבית, ואצל הצדיקים הנשמה היא בעל הבית. "אלול" מלמד איך מכניסים את הנשמה לגוף, ומשליטים אותו על רצונותינו, מאוויינו ומעשינו, וזוכים לקנינים רוחניים, ואז שערי שמים נפתחים לשפע ברכה והצלחה.

"מחיצת הברזל המפסיקה" - היא המפריעה

מדוע הדורות הקודמים ראו וחשו את אוירת "אלול"? וכמו שרבי ישראל סלנטר זצ"ל כותב באיגרתו המפורסמת (איגרת י"ד), "מלפנים כאשר ידעתי, כל איש אחזו פלצות מקול הקורא קודש - "אלול!" והחרדה הלזו נשאה פריה להתקרב לעבודתו יתברך שמו, איש לפי ערכו".

רבי ישראל עצמו מבאר באיגרת הנ"ל את הסיבה לכך, "אכן מה לעשות לכותל הברזל המפסיק - היא רוח הטומאה המלכפת ומעכרת את רוח האדם, לבלי תעשינה ידיו תושיה, לתת פרי מלימוד המוסר, להיטיב דרכי האדם לקרבו לעבודתו יתברך שמו". "והעצה לזה" כותב ר' ישראל "לקוב חור קטן בכותל הברזל הלזה. דבר קטן ונקלה הוא ופרי רב". ומוסיף

עוד שם "ולשפוך הנפש אל ה' יתברך שמו בעשרה". הרי המונע והמפריע לעבודת האלול זה "מחיצת הברזל המפסיקה", והיא המפריעה להתקרבות. ולכן יש לקוב חור קטן, ודרכו אפשר להרגיש את רוח הטהרה וההתעלות הנושבת בימים גדולים אלו.

השוחד יעזור עיני חכמים ויסלף דברי צדיקים

בפרשתנו אנו מוצאים טעם נוסף מדוע לא חשים "אלול" - נטילת השוחד היא אשר מונעת מלראות ולחוש את ה"אלול". האדם מרגע לידתו הוא משוחד לעצמו ולהנאותיו, וזה מעוור את עיניו מלראות את האמת והתכלית של החיים.

הכלי יקר כאן (טז, יט) מבאר על פי הגמ' בכתובות (קה), "שוחד" מלשון שהוא חד, שהמקבל והנותן נעשו לאיש אחד, ושוב אינו רואה חובה לעצמו. השוחד - שהוא כל כולו נוגע וקרוב אצל עצמו, מסמא את עיניו, ואינו רואה לא את הניסים והנפלאות, לא את הברכות ולא את ה"אנוכי" "ראה אנוכי נותן לפניכם היום", התורה צועקת פקח עיניך וראה, אך האדם כהו עיניו מראות כי הוא נוטל שוחד. והתיקון לזה הוא "אלול" - 'אני לדודי ודודי לי', ליהפך להיות מלקחן לנותן, לתת לשני כל מה שאפשר, וככל שיתן יותר בגשמיים ובעזרה ברוחניות, יתרחק מהשוחד, ויפתחו עיניו וממילא יזכה לאורו של חודש אלול.

עבודת חודש אלול לבטל את ה"אני" לחזק את ה"אנוכי" (עשרת הדברות), ועל ידי כך יתרחק מהשוחד, ויזכה לחוש את האמת הפנימית הזועקת "מלך על כל העולם כולו בכבודך, וגו', וידע כל פעול כי אתה פעלתו, ויאמר כל אשר נשמה באפו ה' אלוקי ישראל מלך ומלכותו בכל משלה". כגודל הנתנה עומק הראייה. כי השוחד שאדם לוקח לעצמו הוא מונע ממנו את הראיה. נתנה ועוד נתנה מורידה את הנגיעה. וזה אשר אמרו בגמ' ר"ה (יז). "כל המעביר על מידותיו מעבירין לו על כל פשעיו".

איך ניסו לשחד את ה"צדיק מאפטא"?

"כי השחד יעור עיני חכמים ויסלף דברי צדיקים" (טז, יט). כאשר ישב בעל "אוהב ישראל" זצ"ל מאפטא על כסא הרבנות (מובא בספר "מעניה של תורה"), באו לפניו שני בעלי דין לדין תורה. יתר הדיינים לקחו שוחד ונטו לצד אחד, אולם הרב מאפטא גילה כלפיהם התנגדות נמרצת, והוכיח להם שאין הלכה כמותם. יעצו הדיינים לבעל הדין כי ישחד גם את הרב, והעיצה היתה לשלשל בחשאי סכום כסף ניכר לכיס בגדו של הרב. בעל

כיצד מתגלה הרוצח?

"ואתה תבער הדם הנקי" (כא, ט). התרגום יונתן בן עוזיאל הוסיף, שעל ידי העגלה הערופה לא רק שיתכפר על הדם אלא גם יתגלה הרוצח. שיוצא מטבורו של העגלה נחיל של תולעים, והם הולכים ומגיעים עד המקום שהרוצח נמצא שם, ובית הדין מביאים אותו ודנים אותו. ורמז לדבר "ואתה תבער הדם הנקי", סופי תיבות "רימה".

דברי חיזוק לחוזרים להיכלי התורה

על הפסוק "את הברכה אשר תשמעו" (יא, כז), אומר האור החיים הק' "כי השמיעה בתורה היא תענוג מופלא ומחיה הנפש, כאמרו "שמעו ותחי נפשכם", והמרגיש בטעם התורה תשיתנו נפש כי עליו לשלם גמול טוב לנותן מתנה טובה מופלאת, ואין צריך לומר שאין לתבוע שכר עליה".

א"כ על מה ולמה מגיע לו שכר? אלא גילה האור החיים הק' בפרשת ואתחנן (ו, כה) "שיטול אדם שכר על התעצמותו עד שהשיג טעם בחיים". אתה בחור בישיבה קטנה או בישיבה גדולה, שאורז את המזודה ויוצא לישיבה, וקשה עליך הפרידה, ומנסק את המזודה בתפילה להצלחה ובברכה של האמא היקרה, אתה נזר הבריאה, למען כל העולם נברא, שום פיתוי וניסיון לא יעמוד בדרכך לעלות וללמוד מתוך התמדה ושקידה מופלאת, בדרך המסורה מימים ימימה, על הרגעים והשעות האלה זוכים אנו לשכר שעין לא ראתה אלוקים זולתך.

כל התפילות והדמעות של האבות והאמהות מלוים אותך ומכריזים "אתם הפאר של כל הבריאה, ובזכותכם נזכה לשנה טובה ולכתיבה וחתימה טובה".

לרפואת ישי בנימין בן יעל
לרפואת טעמא פרוסט בת רחל ויקלא
לרפואת מרגלית בת מרים שאשא
לרפואת מצדה בת רחל
לרפואת הינדא זיסל בת אסתר פראדל
לרפואת ברינדל שרה בת ריצל צביה

לרפואת ר' יחיאל מיכל בן מרים גיטל
לרפואת פסח יהודה בן רבקה
לרפואת דוד מאיר בן גילה לאה
לרפואת רפאל בן שושנה רייזא
לרפואת תניא ברכה בת נעמי
לרפואת יהודה בן מעיין פרחא

לע"נ לב בן יחיאל ז"ל
לע"נ רייזל בת ר' זאב דב ע"ה
לע"נ פערלה בת מלכה ע"ה
לע"נ מרים בת כוכבה ע"ה
לע"נ חוה בת מרים ע"ה
לע"נ חנה בת עיישה ע"ה
לע"נ סימה רחל בת גנדל ע"ה
לע"נ מרסל בת חנינה ע"ה

לע"נ הרב חיים בן יוחיא זצ"ל
לע"נ משה חי בן שמחה ז"ל
לע"נ אליעזר בן עליזה זצ"ל
לע"נ שלמה ירמיה בן רחל ז"ל
לע"נ ר' אברהם ישעיהו בן עליזה ז"ל
לע"נ מרת עליזה בת מרים ע"ה
לע"נ מרת שושנה יפה בת ר' יעקב יהודה ע"ה
לע"נ יוליה בת ארקדי ע"ה

להצלחת
ארתור יוסף בן נתנאל
ורעייתו ובנו דוד שיחי'
יהי רצון שימלא ה' כל
משאלות לבם לטובה

לעילוי נשמת
ידידנו הבלתי נשכח
המיוחד שבחבורה,
הרה"ק ר' אהרן ישעיה
בן הרה"ק ר' שלום חיים
פרוש זצ"ל
נלב"ע ביום ה' מנ"א תשפ"א
ת.נ.צ.ב.ה.

אין לקרוא בשעת התפילה וקריאת התורה
הנצחיות האורות והערות בטלפון 0527614526

דפוס השושנים 02-5327402

הדין עשה כן, ואיש לא ידע דבר על כך. למחר כאשר ישב הרב מאפטא להמשיך בדין תורה, הרגיש כי דעתו החלה להסס בדבר וקם בו רצון להסכים עם דעת הדיינים. מיד דחה את ישיבת בית הדין, וכל אותו היום בכה והתחנן לפני בורא עולם שיאיר את עיניו לראות האמת. לאחר כמה ימים מצא הרב בכיס בגדו את הכסף, והבין שאותו בעל דין שם את הכסף בבגדו כדי לשחדו. כל כך גדול הוא כוחו של השוחד שאפילו אם הדיין אינו יודע מאומה על כך, בכל זאת זה משפיע על שכלו לסלף את דעתו. זה פירושו של הפסוק "ויסלף דברי צדיקים", אפילו אם הדיין מוסיף להיות צדיק גם לאחר קבלת השוחד, שכן לא ידע מאומה על כך, בכל זאת יש בכוחו של השוחד לסלף את ביתו ואת דבריו. כך מפרש הרב מאפטא זצ"ל.

מה הם הדברים הגורמים למחלות הקשות ר"ל?

"והאיש אשר יעשה בדדון לבלתי שמוע אל הכהן העומד לשרת שם את ה' אלקיך" (יז, יב). האדמו"ר מקלויזנבורג זצ"ל, הביא פעם ביום ל"ג בעומר את דברי רשב"י במסכת נדה (יז), המזהיר על כמה דברים שהעושה אותם מתחייב בנפשו ודמו בראשו. אחד מהם הוא מי שאוכל ביצים קלופות, שום קלוף ובצל קלוף, שעבר עליהם הלילה. מי יודע, אמר האדמו"ר (מובא בספר "טובך יביעו"), אם המחלות הקשות הפוקדות כיום את אחינו בני ישראל אינן באות מפני שלא מקפידים לשמור את אזהרותיו של רשב"י. ביצים במספר רב מוצעות כיום למכירה במחיר זול והן מונחות מקולפות כל הלילה, ומאפיות הקופצות על המחיר הזול רוכשות את הביצים הללו ועושים מהן עוגות לציבור הרחב. והנה הקשה הרבי זצ"ל, רבבות פוקדים ביום ל"ג בעומר את ציון הרשב"י, ולא חוששים לדבריו!?

כי תצא למלחמה - מלחמת היצר

"כי תצא למלחמה" (כ, א). אור החיים הק' מבאר, הכתוב רמז כאן למלחמת האדם עם יצרו, ובא להסיר מלבבו מור, ואמר "כי תצא למלחמה" - הידועה, והיא מלחמת היצר, שאין גדולה ממנה (שהיא מלחמה קיומית תמידית, וקשה לנצח בה יותר מבשאר מלחמות).

לזה אמרה התורה "וראית" בעיני שכלך "סוס ורכב", היינו "סוס" כנגד מה שהוא היצר, סוס מוכן למלחמה, מה שאינו כן האדם "רכב" כנגד הרכבת האדם, שנוטה וחושקת לדברים אחרים. ואמרו "עם רב ממך" כנגד כוחות הרע שניתוספו ממנו ונוצרו מצד מעשיו הרעים, אף על פי כן בא דבר ה' ואמר "לא תירא מהם", והטעם כי "ה' אלקיך עמך" וכוחו גדול להצילך, כי כשבא אדם ליטור - ימינו יתברך מקבלתו (כמו שאמרו חז"ל (ספרי פיסקא ל') ימינו פשוטה לקבל שבים), ונדבק לה', והוא יכריע מציריו.